

Ulkomainonta vuoden 2023 eduskuntavaaleissa

Keskusvaalilautakunta 02.02.2023 § 9

Valmistelija

Kaupunginlakimies Markkula Hannu

Eduskuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 2.4.2023. Ennakkoäänestys järjestetään kotimaassa 22. - 28..2023.

Kunnalla ei ole lakisääteisiä velvollisuuksia vaalimainonnan järjestämisessä. Kunnallinen vaalimainontakäytäntö on perustunut kuntien keskusjärjestöjen suositukseen ja sitä on noudatettu 1970-luvulta lähtien. Perusteena suositukselle on aikanaan ollut vaalimainonnan yhdenmukaistamisen tarve, kaupunki- ja maisemakuvalliset syyt sekä ympäristön siisteys. Kunnallisesta vaalimainonnasta on muodostunut perinne, jolla voidaan katsoa edelleen olevan tiedotusarvoa. Kansalaiset ovat tottuneet siihen, että vaalien yhteydessä käytetään tällaista mainontaa.

Viime aluevaaleissa 2022 Torniossa järjestettiin ulkomainonta Kuntaliitto ei ole antanut erillistä suositusta ulkomainonnasta koskien eduskuntavaaleja 2023. Kuntaliiton aikaisemman, ulkomainontaa koskevien periaatteiden mukaan kullekin ehdokkaita asettaneelle ryhmälle tulevan julistetilan sijainti, luettuna vasemmalta oikealle, tulisi määräytyä samassa järjestyksessä kuin ehdokaslistojen yhdistelmässä. Tyhjiksi jäävien mainospaikkojen välttämiseksi ehdokkaita asettaneilta ryhmiltä voidaan tiedustella, tulevatko he käyttämään mainospaikkoja, ja edellyttää vastausta tiettyyn päivään mennessä uhalla, että mainospaikkoja ei heille varata. Ryhmiltä voidaan myös vaatia kirjallinen ilmoitus tai sitoumus vaalimainospaikkojen käyttämisestä.

Ulkomainospaikkoja valittaessa on otettava huomioon vaalilain säännökset, jotka edellyttävät, että vaalimainoksia ei sijoiteta ennakkoäänestys- tai äänestyspaikalle ja niiden läheisyyteen siten, että niiden voitaisiin katsoa vaikuttavan äänestäjien vaalivapauteen. Lähtökohtana voidaan pitää sitä, etteivät vaalimainokset näy vaalihuoneistoon taikka sen sisäänkäyntiin.

Vuoden 2022 aluevaaleissa olivat käytössä alla mainitut 9 mainospaikkaa:

- 1) Suensaari, kävelykadun ja Länsirannan puoleinen alue
- 2) Kiviranta, Isopalontien ja Pikkupalontien risteysalue
- 3) Pudas, Viidankadun ja Kemintien risteysalue
- 4) Kaakamo, Laivaniementien ja Valtatie 921:n risteysalue
- 5) Arpela, liikekeskuksen piha-alue
- 6) Karunki, ent. liikekeskuksen alue
- 7) Vojakkala, Paakkolantien ja Valtatie 21:n risteysalue
- 8) Kyläjoki, Laivaniementien ja Valtatie 921:n risteysalue
- 9) Kokkokangas, Näätsaarentie, viheralue ajoradan ja kevyenliikenteen välissä Kokkokankaantien ja Holmantien rajaamalla alueella

Koska Kuntaliitto ei ole antanut erillisiä suosituksia koskien eduskuntavaalien 2023 ulkomainontaa, ei myöskään ulkomainonnan maksullisuudesta ole annettu erityisiä suosituksia. Torniossa ulkomainontapaikat kunnallisissa ja valtiollisissa vaaleissa ovat olleet maksuttomia. Näin ollen on perusteltua, että eduskuntavaalien 2023 ulkomainonta olisi edelleen maksutonta. Kuntaliitto on suositellut, että ulkomainonta aloitetaan viikkoa ennen ennakkoäänestyksen aloittamista.

Ulkomainonta voisi siten alkaa 15.3.2023. Päätöksen vaalien ulkomainonnan järjestämisestä tekee kaupunginhallitus.

Esittelijä	Kaupunginlakimies Markkula Hannu
Päätösehdotus	<p>Esitetään, että kaupunginhallitus päättää vuoden 2023 eduskuntavaalien osalta järjestää ulkomainonnan. Ulkomainostelineiden paikoiksi määrätään Torniossa alla mainitut 9 sijoituspaikkaa:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Suensaari, kävelykadun ja Länsirannan puoleinen alue2) Kiviranta, Isopalontien ja Pikkupalontien risteysalue3) Pudas, Viidankadun ja Kemintien risteysalue4) Kaakamo, Laivaniementien ja maantie 921:n risteysalue5) Arpela, liikekeskuksen piha-alue6) Karunki, ent. liikekeskuksen alue7) Vojakkala, Paakkolantien ja Valtatie 21:n risteysalue8) Kyläjoki, Laivaniementien ja maantie 921:n risteysalue.9) Kokkokangas, Näätsaarentie, viheralue ajoradan ja kevyenliikenteen välissä Kokkokankaantien ja Holmantien rajaamalla alueella <p>Vaalimainoslevyt on haettavissa ehdokkaita asettaville ryhmille erikseen ilmoitettavana aikana kaupungintalolta ja ne saadaan asettaa paikoilleen siten, että ulkomainonta alkaa 15.3.2023.</p> <p>Levyjen asettaminen telineeseen tapahtuu kunkin ehdokkaita asettaneen tahon toimesta siinä järjestyksessä kuin missä ehdokkaita asettaneiden tahojen ehdokkaat ovat ehdokaslistojen yhdistelmässä vasemmalta oikealle.</p> <p>Kaupungin omistamille maille asemakaavoitetulla alueella ei saa asettaa puolueiden toimesta omia mainostelineitä. Kaupunginhallitus suosittelee, ettei em. ryhmien toimesta asetettaisi mainostelineitä myöskään yksityisille tonteille asemakaava-alueella.</p>
Päätös	Hyväksyttiin. Pidetään pöytäkirja kokouksessa tarkastettuna tämän pykälän osalta.

KH 20.02.2023 § 52
2978/00.00.00.01/2023

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Kujala Jukka
Päätösehdotus	Hyväksytään keskusvaalilautakunnan esitys ulkomainonnan järjestämisestä vuoden 2023 eduskuntavaaleissa.
Päätös	<p>Eduskuntavaaliehdokkaat Olli Rainio, Outi Rämö, Antti Kaarlela ja Toni Keränen (Hallintolaki 28§ kohta 3) poistuivat esteellisinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.</p> <p>Jari Sainmaa toimi puheenjohtajana asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan.</p> <p>Asiasta käydyn keskustelun aikana esitettiin ulkomainosteline sijoitettavaksi Kaakamoon Seututie 921 ja Vanhan kylätien risteysalueelle,</p>

Tornio- Kemi maantien vasempaan laitaan.

Hyväksyttiin muutosesityksellä yksimielisesti.
